



מתי פלד: מדוע לא להחזיר לחוסיין?

יש מי שמשלה את עצמו שבמצב זה לא תשוב ישראל לכנות "בכיה לדורות". לשם זה חיבת ישראל לשוב עתה לאותם ימים שקו הגבול שימש מחסה ל־ מרצחים ופושעים, לאחר שכילו מעשיהם בשטח ישראל, וכל מעבר גבול על־ידי כוחות צה"ל היווה עילה לתלונות, לדיון בינלאומי ולנזיפה בישראל. האם יש מי שסבור שבלי כוחות צבא בגדה המערבית יוכל חוסיין להבטיח את ישראל מפני פגזות מחבלים משטטה זאת בעבר, כש עמדו לרשותו כוחות צבא ניכרים? ... ההיפך הוא נכון יותר: להתנות שטח שור בו של חוסיין לגדה לקיים צבא גדול בגדה המערבית שימנע לחלוטין חזירת מרצחים מגבול לגבול ישראל.

כיום אין בסיסי-פעולה לכנופיות מרצחים בשטח הגדה המערבית. לשם מה לקום ולהחזיר לשטח הגדה המערבית אותו מישרט שאין כמותו נוח למרצחים לפעולה? או מישרט אשר בו מלך חלש שולט בקושי באוכלוסייה עוינת התומכת בפעולות המרצחים המצליחים לפעול כי רצונם בשטח?

החזיר אותו רבין לשירות צבאי פעיל וְ העמידו בראש אגף האבטות במטה הכללי. בתפקיד זה שימש עד לפרישתו משירות פעיל בצה"ל ביוני 1968.

הוא היה למעשה האיש שהכין וביצע את המערך הלוגיסטי של צה"ל לקראת מלחמת ששת-הימים, ופקד עליו במלחמה. הרבה מהישגיו המכריעים של צה"ל ב־ מלחמה בקוים ארוכים, נזקפים לזכותו של מתי, שידע להכין את הכלים והמיסגרות הדרושות לכך.

שלא כאלופים אחרים, המתחילים עם פרישתם משירות פעיל, לחפש תעסוקה



מתי פלד: למה לא סיפוח?

למה לא סיפוח?

מעשה זה פירושו דיכוי הרצון ה־ לאומי של ערביי פלסטין להגיע לר־ בנות מדינית.

אין כל מקום לספק, שדיכוי זה של האוכלוסייה, שאיפתה לעצמאות לאומית היא כליך חוקה ומכוחה, ביא בעיקרו תיו־ בהכרח, מישר של דיכוי נגד האוכ־ לוסיה הערבית של ישראל המורחבת. אוכלוסייה זו, תמצא ללא ספק, דרכים ל־ בסא את מאתה על דיכוי זה, ועקב זאת תגבר הארבה בין שני העמים ומישר הדיכוי ילך ויחמיר.

מצב זה יהיה שילוי ופסול מעני קרו. לא רק מטעם זה שישראל תכניס על־ידי כך לתוך גופה פצצת־זמן שלעולם לא תוכל לשלוט על הפעלתה, אלא — וזה העיקר — משום שבמערכת יחסים כזו תושחת דמותה המוסרית של מדינת־ ישראל כמדינה יהודית, ויושחת המוסר המדיני והציבורי במדינה.

אורחית, ידע מתי פלד בדיוק את עתידו. הוא המשיך לעסוק כל תקופת שירותו כ־ אלוף, בהיסטוריה ובשירה וספרות ערביים. מדי פעם אך פירסם מאמרים בנושאים אלה בעיתונים ספרותיים. כשסיים את שירותו היה ברור לו לאן הוא הולך: למחלקה ל־ היסטוריה של הפרופסור יעבץ באוניברסיטת תל־אביב, לשמש בה כמרצה למורחנות. פלד, נשוי ואב לארבעה ילדים, הכיח השבוע כי הוא עשוי עוד למלא תפקיד חשוב במאבק על עתידה של המדינה וְ עתיד השטחים המוחזקים — שאת דיעותיה של ממשלת־ישראל לגביהם הגדיר כ־סכנת בכיה לדורות."

כל אחיזה במציאות... עבדאללה נרצח משום שפלש לגדה המערבית וסיפח או־ תה לניסיונות ושם קץ בכך לשאיפותיהם ולתקוותיהם של ערביי הגדה המערבית לזכות בעצמאות מדינית משלהם. בנו־ נכדו אחריו, נאלצו לבנות בגדה המערב בית עשרות מחנות צבא, שהקיפו את מרכזי האוכלוסייה העיקריים... על מנת להבטיח את שלטונם בקרב האוכלוסייה העוינת.

אין כל טיבה להעלים את העובדה שרק הודות להסכמתה של ממשלת־ישראל נשארה הגדה המערבית מסופחת לירדן במשך 20 שנה... הדבר נעשה מתוך הנחה משוללת יסוד שהדבר יביא לקירוב לבבות ולהקהית השינאה בין ארצות ערב לישראל. ועתה, על סמך אותה הנחה כזו, נתיר שוב לחוסיין לחזור אל הג־ דה המערבית? אכן, הודיעה ממשלת־יש־ ראל, שאם ישוב, ישוב בלי צבא. אך ה־ משרה, הבלשתי, המערכת המשפטית ה־ סרה לפקודתו, דגלי מכותו, מנגנון־התע־ מולה שלו ודברי התפארותו השחצניים. כל אלה ישובו איתו לגדה המערבית. האם

או איפלנד, גדל בירושלים, סיים שם את בית־הספר התיכון בבית־הכרם, והיה שם חניך תנועת המחנות העולים. לאביו היתה בשעתו נגריה במבואות ירושלים.

ביולי 18, 1941, התגייס לפלמ"ח וְ שירת בפלוגה וְ המפורסמת, בפיקודו של ישראל ליברטובסקי, ממנה יצאו לוחמים כיצחק רבין, עוזי נרקיס, עמוס חורב וְ אחרים. הוא היה מ"כ וב־1943 סיים את קורס מפקדי הכיתות בדליה.

ב־1946 יצא מתי לבריטניה כדי ללמוד משפטים באוניברסיטה של לונדון. אולם הוא הפסיק את לימודיו כשהתקרבה מלח־ מת העצמאות, חזר לארץ בשלהי 1947 וקיבל על עצמו מייד משימות בהגנה. תחילה היה מפקד פלוגת ח"ישי בירושלים. ערב המלחמה השתתף במבצעים בסביבות ירושלים, ופקד על שירות שיצא לייש־ בים הנצורים. תקופה מסוימת גם שימש מפקד מפעל ים־המלח.

עם פלישת צבאות ערב קיבל פיקוד על פלוגה בחטיבת נבעתי. הוא השתתף ב־ קרבות על משלטי הצומת ליד נגבה, שם גילה אומץ־לב רב. הוא סירב להישמע ל־

פקודת נסיגה, פונה רק כאשר נפצע קשה. כשהחלים מפצעיו חזר לפלוגתו ובסתיו 1948 התמנה סמג"ד בגדוד 51.

בתום המלחמה היתה הקאריירה הצבאית של מתי מהירה מאוד. הוא סיים קורס מג"דים, שימש כקצין במטכ"ל. ב־1952 נשלח לקורס קציני מטה בבריטניה וכ־ חזר נמנה על צוות ההקמה של בית־הספר לפיקוד ומטה של צה"ל. הוא היה המדריך הראשי הראשון במחזור הראשון של פו"ם.

הממונה על

המערך הלוגיסטי

ב מבצע סיני ב־1956 מונה מתי פלד כמפקד מרחב שלהם. מאוחר יותר התמנה אף כמושל הצבאי של רצועת־עזה, ערב פינויה על־ידי כוחות צה"ל. הוא היה למעשה האיש שהיה ממונה על ביצוע ה־ נסיגה של צה"ל מסיני והרצועה. בתום ה־ נסיגה מונה כמפקד מחוז ירושלים וב־ מיסגרת תפקידו זה פקד על מצעד צה"ל־ במאי 1958 שנערך בירושלים.

לפני שמונה שנים, אחרי שמילא תפקיד בכיר במטה הכללי, יצא מתי להשלים את לימודיו באוניברסיטה העברית בירושלים. הפעם בחר ללמוד את מודיעין־מזרח, סיים כבוגר. בתום לימודיו לא חזר לצבא אלא למשרד־הביטחון, שם שימש כעוזרו של שמעון פרס לענייני חימוש.

רק ב־1964, כשציחק רבין מונה לרמטכ"ל,

טובתה של ישראל וטובתו של ה־ מורה התיכון בו היא שוכנת, מחייבים לקבוע שהגדה המערבית לא תוחזר לחו־ סין או ליורשי החוקיים והלא־חוקיים, בשום אופן ובשום תנאים.

כאשר הביאו האנגלים את עבד־ אלה ומשחו אותו נסיך בעבר־היודן, נה־ גו הם בסריטוריה זו, שתחילה כבשה ואחר־כך קיבלה מחבר־הלאומים כמנדט, כבתוך שלהם. לגביהם היה שטח עבר־ הירדן המשכו של מידבר חצי האי ערב, וכזה שימש להם אמצעי לפצות את עבדאללה על שירותיו בעבר... איש לא שיער אז שהנסיך הננס הזה ירחיב א־ פעם עוד לפלוש למערב הירדן ולספח ב־ אונט לאחוזתו המידברית שטחים מאוכ־ לטים, עתירי היסטוריה ונכסים.

האגדה שעבדאללה שלם בחייו על שניסה להשלים עם ישראל אין לה

מאמרו. כך למשל, מעו פלד לעשות מה שלא עשה אף ישראלי לפניו: לבחון ב־ אוביקטיביות את דמותו של המופתי ה־ ירושלמי חג' אמין אל־חוסייני, לראות בו מנהיג פלסטיני ולטעון כי המופתי "הוכיח את כנות רגשותיו הלאומיים."

הישראלי שהעז לעשות זאת אינו רק סמכות ביטחונית אלא גם סמכות מדעית. כי האלוף מתי פלד הוא מורחן במקצועו, המשתלם בעצם ימים אלה בארצות־הברית במזרחנות, על מנת להכשיר את עצמו ל־ הוראה בנושא זה באוניברסיטת תל־אביב.

גיבור

קרבות הצומת

מ' הוא האלוף שהעז לערער בגלוי את כל התפיסות המדיניות־ביטחוניות של המימדן הישראלי?

שמו של מתי פלד אינו מפורסם כשמותי הם של אלופי צה"ל אחרים, שקנו את תהילתם במלחמת ששת־הימים. אולם אלה שהכירו את עבודתו ופעולתו מאחורי־הקל־

פיתח בפומבי תיאוריה עקבית שיחד עם ביקורתה על המדיניות הנוכחית מציעה גם אלטרנטיבה.

עתה התפרסם מאמרו של מתי פלד, בו הוא אומר לראשונה בגלוי מה שאחרים חושבים: הפיתרון הרצוי ביותר למדינת־ ישראל מבחינה ביטחונית ומדינית כאחת אינו סיפוח השטחים וגם לא החזרתם ל־ ירדן, אפילו במיסגרת של חוזה שלום — אלא הקמת מדינה פלסטינאית בשטח הגדה המערבית.

סמכות ביטחונית

ומדעית

מ' אמרו של מתי פלד מציינין לא רק בביקורתיות שלו על כל העמדות המקובלות בממשלה, כי הוא אינו נשאר רק בגדר מאמר פובליציסטי הנותן ביטוי לדעותיו של הכותב וחבריו. זהו מחקר מנומק בנושא הישנות הפלסטינאית, ה־ מבוסס על ידיעה מושלמת ומקיפה של הנושא. דיעותיו של מתי פלד אינם פרי תיאוריה פוליטית כלשהיא, אלא פועל יוצא מרמסקנות המתבקשות ממחקר זה.

התיזה העיקרית של מחקרו של פלד כלילה במיסקה הבאה: שקירה זו של לגנו־ ליה ותולדותיה של הישנות הפלסטינאית מוכיחה מעל לכל ספק את חיוניותה ואת כוחה של יישות זו. היא הצליחה ל־שנע" את כל מערכת היחסים הבינערביים במשך 23 שנים, עד מלחמת ששת־הימים, והיום היא שוב מהווה גורם חשוב במערכת יח־ טים זו... ישראל יכלה לתת ליישות זו לקרום עוד וגידים בגדה המערבית, משום



אלוף מתי פלד בתפקיד

בכיה לדורות!

שאין בכך כל סכנה לקיומה של מדינת־ ישראל."

אין ספק כי צריך אדם לשאת דרגות של אלוף ביה"ל ועם זאת להיות מחונן באומץ־לב ויושר אישי גדולים על מנת ש־ יוכל להטיח בפני הישראלים מספר עוב־ דות יסוד, כשם שעושה זאת מתי פלד ב־

זהו הפתרון!

למדיניות שנכשלה, מדיניות שקבעה כי אין כל צורך להעמיד בפני האוכלוסייה הפלסטינאית הערבית כל אלטרנטיבה חיו־ בית, לעומת שתי הבריות השליליות של סיפוח לישראל או החזרה לחיק הממלכה ההאשמית.

רק על־ידי הצגת אפשרות חיונית בפני האוכלוסייה הפלסטינאית הערבית, אפשרות של הגשמת השאיפה הלאומית לעצמאות מדינית, ניתן להפעיל את הכורחות החיוביים הטמונים באוכלוסייה זו... עלינו לדבר אל אוכלוסיית פלסטין במי־ שיון, ואל מנהיגיה האמיתיים, אלה ש־ חיים איתה ושותפים לגורלה, אלה המוכ־ נים להקריב מוסכמות נושנות למען הג־ שמת השאיפה העיקרית של האומה הפל־ סינאית.

את שאלת ירושלים ניתן להסדיר על־ידי פשרה שעיקרה יהיה בכך שמי־ שלת פלסטין תוכל לשבת בירושלים כבירתה, בשטח שיוגדר לצרכיה, והיה

נתון מחוץ לשיפוטתה של מדינת־ישראל. העיר תשאר במיסגרת מוניציפאלית א־ חת הכפופה למינהל ישראל; המקומות הקדושים לאיסלאם ימסרו להנהלת ה־ ממשלה הפלסטינאית.

השטח העיקרי, שטח הגדה המז־ רחית, שהוא שטח אינטגרלי של פלסטין הערבית, יוכר כשטח המגיע למדינת פל־ טינה הערבית ומדינת־ישראל תקבל על עצמה לתמוך תמיד ובכל עת בתביעתה הגניטית של ממשלת פלסטין להחזיר את השטח הזה. ואם יבוא יום, ושילטון בית־האשם בעבר־הירדן יחוסל בדרך כלי־ שהי, תתבע ממשלת־פלסטין את השטח לעצמה, וישראל תעמיד את כל כוחותיה ומשאביה בטינוע לממשלת־פלסטין במי־ בקה זה. זה יהיה האינטרס הגדול של ממשלת־פלסטין שיונכס במיסגרת ה־ דרי הביטחון, הכלכלה ומדיניות־החוק, ש־ יוקמו בתוקף ברית שבין ישראל ופל־ טינה.